

Hrvatska zaklada za znanost

OBVEZUJUĆI DOKUMENTI MINISTARSTVA FINANCIJA

Projekt 8509 HRZZ,

Okrugli stol :

” Upravljanje imovinom u javnom sektoru”

Zagreb, 13.svibanj 2016.

Izv.prof. Dr. Sc. Davor Vašiček

dvasicek@efri.hr

Evidentiranja državne imovine - stanje

- **Informacije o imovini pretpostavka su upravljanju!**

Stanje:

Podaci o državnoj imovini iskazani u konsolidiranoj državnoj Bilanci nisu realni

- Državna imovina u RH klasificira se, evidentira i vrednuje na neodgovarajući način;
- Glavna knjiga Državne riznice ne sadrži u cijelosti podatke o **ukupnoj imovini** u vlasništvu RH;
- **Dokumentacija o državnoj imovini nepotpuna je, i raspršena u različitim evidencijama državnih institucija – vlasnika/korisnika;**
- Neki oblici državne imovine u svojoj ukupnosti, zbog svojih su specifičnosti i primijenjenog računovodstvenog koncepta, potpuno su izostavljeni iz računovodstvenih i drugih evidencija ili su podaci o njima nepotpuni;
- Podaci o poslovnoj (operativnoj) imovini evidentiraju se u bilančnim, izvanbilančnim i analitičkim evidencijama nadležnih proračunskih i izvanproračunskih korisnika pri čemu pojedine imovinske čestice, zbog nedostatne formalno pravne uređenosti i dokumentiranosti vlasništva, nisu primjereno vrednovane, niti cjelovito iskazane.

Bilanca DUUDI-a (2014)

u kn Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
1	2	3	4	
1.	Nefinancijska imovina	1.546.524.908,00	1.525.203.296,00	98,6
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	165.377.388,00	165.377.388,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	1.351.578.831,00	1.330.432.784,00	98,4
2.	Financijska imovina	25.924.323.490,00	25.754.702.786,00	99,3
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	25.923.637.418,00	25.752.683.418,00	99,3
	Ukupno imovina	27.470.848.398,00	27.279.906.082,00	99,3
4.	Vlastiti izvori	27.470.112.805,00	27.276.969.978,00	99,3

Važnost sveobuhvatnog popisa i evidentiranja državne imovine

- **obuhvat državne imovine utvrđen propisima o upravljanju državnom imovinom nije istovjetan obuhvatu imovine utvrđenom prema proračunskim propisima:**
 - ✓ propisi o upravljanju državnom imovinom **odnose se na imovinu središnje države**
 - ✓ sukladno članku 61. Zakona o proračunu imovina države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave **jest financijska i nefinancijska imovina u vlasništvu države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.**
- **popis državne imovine pretpostavka je objedinjavanju evidencija o imovini u Glavnoj knjizi Državne riznice**
- priznavanje, procijenu i evidenciju državne imovine nužno je temeljiti na međunarodno prihvatljivim kriterijima, dobroj praksi i relevantnim proračunskim klasifikacijama koje se univerzalno primjenjuju u postupku financijskog izvještavanja u sustavu proračuna, dakle sukladno propisima koji uređuju proračunsko računovodstvo

Zakonodavni okvir za provođenje sveobuhvatnog popisa i sustavno evidentiranje državne imovine

- **Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske** („Narodne novine“, broj 94/13, 18/16)
- **Zakon o proračunu** („Narodne novine“, broj 87/08, 136/12, 15/15)
- **Zakon o fiskalnoj odgovornosti** („Narodne novine“, broj 139/10, 19/14)
- **Uredba o Registru državne imovine** („Narodne novine“, broj 55/11)
- **Uredba o unutarnjem ustrojstvu Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom** („Narodne novine“, broj 118/13)
- **Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu** („Narodne novine“, broj 114/10, 31/11, 124/14,)
- **Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu** („Narodne novine“, broj 32/11, 3/15)

Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske

- **Registar državne imovine** je središnji registar državne imovine koji objedinjuje **sve pojavne oblike imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (članak 60.)**
- **Središnji registar uspostavlja i vodi Državni ured za upravljanje državnom imovinom (članak 60.)**
- **! Do početka rada Središnjeg registra (početak rada 1. siječnja 2014.), sva tijela državne uprave, trgovačka društva i pravne osobe s javnim ovlastima, a koja na bilo koji način upravljaju i raspoložu imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske, te ustanove kojima je jedan od osnivača Republika Hrvatska ili Vlada Republike Hrvatske dužna su bila dostaviti u Središnji registar sve podatke iz svojih registara i službenih evidencija (članak 79.)**
- **Državni ured bio je dužan na zahtjev Ministarstva financija dostaviti podatke o državnoj imovini u svrhu izrade financijskih izvještaja u smislu propisa koji uređuju državni proračun (članak 63.)**

VIJEST DANA ! 15. SIJEČANJ 2014 VLADA OBJAVILA REGISTAR

Priznavanje, mjerenje i evidentiranje imovine u vlasništvu RH

Ministarstvo financija Republike Hrvatske dostavilo je koncem 2013.godine:

- svim proračunskim i izvanproračunskim korisnicima državnog i lokalnih proračuna te svim drugim korisnicima državne imovine obvezujuću **Uputu o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske** (KLASA: 400-06/12-01/127; URBROJ: 513-05-02/13-7).
- na postupanje Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom (DUUDI) i Centru za restrukturiranje i prodaju (CERP) **Naputak o vrsti, načinu prikupljanja i sadržaju podataka i informacija o državnoj imovini za potreba vođenja Registra državne imovine i sastavljanje Bilance državne imovine** (KLASA: 400-06/12-01/127; URBROJ: 513-05-02/13-7)

Svrha Naputka i Upute:

- utvrđivanje jedinstvene metodologije obuhvata, evidentiranja, priznavanja i procjenjivanja imovine
- potpuna funkcionalnost Registra
- **11. prosinca 2015. - Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza** (KLASA 400-01/15-01/112; Urbroj:513-05-02-15-2)

Uputa o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu RH

Obveznici primjene:

- **Državni proračun i proračuni JLP(R)S te njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici kao i drugi vlasnici i/ili korisnici državne imovine dužni su sa stanjem na dan 31. prosinca svake godine provesti sveobuhvatni popis državne imovine kojom raspoložu/upravljaju, neovisno o pravnoj osnovi korištenja te imovine i neovisno o svom pravnom statusu.**
- Državni proračun i proračuni JLP(R)S te njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici dužni pridržavati članka 15. **Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu**, dok se trgovačka društva i pravne osobe s javnim ovlastima kao i ustanove kojima je jedan od osnivača Republika Hrvatska ili Vlada Republike Hrvatske pridržavaju odredbi propisa koji uređuju računovodstveni sustav sukladno njihovom pravnom statusu.

Uputa o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu RH

- **svi pojavni oblici državne imovine, pojedinačno i zbirno, moraju se iskazati vrijednosno;**
- procjena vrijednosti imovine, temeljno se provodi po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška;
- imovinske čestice koje do sada nisu bile evidentirane u poslovnim knjigama priznat će se sukladno načelima Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor i međunarodno prihvaćenoj dobroj praksi;
- definiraju se ključni pristupi u vrednovanju državne imovine koje je moguće primijeniti u vrednovanju do sada neevidentirane imovine;
- **postupak procjene vrijednosti do sada neevidentirane imovine obveza je svih vlasnika/korisnika imovine, a dužni su je provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja;**
- na temelju obavljenog popisa i provedenog postupka procjene vrijednosti imovine, **za ustanovljene razlike nalaže se ažuriranje analitičkih evidencija i pomoćnih knjiga.**

Načela iskazivanja vrijednosti imovine

- vrednovanje na temelju procijenjene vrijednosti imovine (trošak zamjene),
- vrednovanje na osnovi očekivanih prihoda od uporabe,
- tržišno vrednovanje prema pojavnim obilježjima sličnoj imovini (usporedna metoda) i
- **simbolično evidentiranje po jednoj novčanoj jedinici.**

Usporedba: MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti

- **Tržišni pristup** - Subjekt koristi cijene i druge relevantne informacije iz tržišnih transakcija identičnom ili usporedivom (tj. sličnom) imovinom, identičnim ili usporedivim (tj. sličnim) obvezama ili skupinom imovine i obveza.
- **Dobitni (prihodni) pristup** - Subjekt svodi buduće iznose (npr. novčane tokove, ili prihode i rashode) na jedan tekući (tj. diskontirani) iznos.
- **Troškovni pristup** - Tehnika vrednovanja kojom se dobiva iznos koji bi bio potreban u sadašnjem trenutku da bi se zamijenio uslužni kapacitet neke imovine (koji se često naziva i tekućim troškom zamjene).

Postupak procjene vrijednosti imovine

- **Internom procjenom** – po radnom povjerenstvu proračunskog i izvanproračunskog korisnika na temelju aproksimativne usporedne metode (koristeći dostupne informacije s tržišta, Porezne uprave, katastra i dr.)
- **Po ovlaštenom procjenitelju** - u iznimnim slučajevima ako je imovina u postupku otuđenja, zamjene, pred otuđenjem i sl.
- **U iznosu od 1 (jedne) kune po imovinskoj čestici** - za svaku pojedinu imovinsku česticu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procijenjivati. **Radi se isključivo o specifičnim vrstama imovine koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i sl.**

Knjiženje razlika u proračunskom računovodstvu

- za ustanovljene razlike ažuriraju se analitičke evidencije i pomoćne knjige sukladno Pravilniku o proračunskom računovodstvu i Računskom planu proračuna i to:
- **za odstupanja u količini i vrijednosti evidentirane imovine** provest će se odgovarajuća knjiženja u razredu 0 (račun predviđen za pojedini oblik imovine) u korist ili na teret izvora vlasništva na računima podskupine 9111 (posredstvom skupine **915**) i
- **za odstupanja u količini i vrijednosti imovine koja do sada nije bila evidentirana**, na teret odgovarajućih računa u razredu 0, a na teret računa u podskupini 9112 – Ostali vlastiti izvori (posredstvom skupine **915**).
- **ANALOGNO I KOD NEPROFITNIH ORGANIZACIJA I TRGOVAČKIH DRUŠTAVA (PROMJENE NA KAPITALU/IZVORIMA VLASNIŠTVA)**

Naputak o vrsti, načinu prikupljanja i sadržaju podataka i informacija o državnoj imovini za potreba vođenja Registra državne imovine i sastavljanje Bilance državne imovine

DUUDI je dužan:

- nefinancijsku imovinu klasificirati prema rasporedu osnovnih računa iz Računskog plana;
- financijsku imovinu iz Središnjeg registra reklasificirati prema osnovnim računima u Računskom planu proračuna;
- **kreirati i svim korisnicima državne imovine dostaviti prošireni obrazac za unos u Središnji registar:**
 - ✓ u svrhu korištenja podataka iz Središnjeg registra za ažuriranje/sastavljanje bilance državne imovine te za potrebe upravljanja imovinom, propisane podatke u Središnjem registru **nadopuniti podacima o vrijednosti imovine, broju računa iz računskog plana, RKP broj vlasnika/korisnika imovine)**
 - ✓ sukladno potrebama efikasnijeg upravljanja imovinom u Središnji registar **dodati podatke o ocjeni funkcionalnosti i fizičkom stanju imovine te o načinu korištenja imovine !.**

Iskaz vrijednosti imovine u Registru

- Po **bruto principu (nabavna i otpisana vrijednost)** za svaku jedinicu (primjerice svaku zemljišnu česticu) svakog pojavnog oblika imovine (primjerice poljoprivredno zemljište, građevinsko zemljište, sukladno klasifikaciji iz Računskog plana) **s oznakom načina utvrđivanja vrijednosti :**

c.1. knjigovodstvena vrijednost – revalorizirani trošak nabave

c.2. interna procjena – evidencijska (aproksimativna) vrijednost

c.3. po ovlaštenom procjenitelju – tržišna vrijednost

c.4. evidencijska vrijednost jedne novčane jedinice

Podatci u Registru o ocjeni funkcionalnosti , fizičkom stanju te o načinu korištenja imovine

- **FUNKCIONALNOST IMOVINE**

- *Primjeri:*

- **Ocjena fizičkog stanja imovine:**

- *dobro*

- *zadovoljavajuće*

- *loše*

- *neupotrebljivo*

ili

- *u funkciji*

- *izvan funkcije*

Podatci u Registru o ocjeni funkcionalnosti , fizičkom stanju te o načinu korištenja imovine

- **NAČIN KORIŠTENJA IMOVINE**
- *Primjer:*
- ***Neprofitno orijentirana namjena***
- ***administrativna upotreba,***
- ***transfer prava vlasništva i korištenja***
- ***darovanje***
- ***Profitno orijentirana namjena***

HVALA NA PAŽNJI !